

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૫૬૭/૨૦૨૫

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૫૦૭૫/૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહી માટે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતિ મૌના એમ ભટ્ટ

સહી/-

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.
	હા.	

=====

રિન્યૂ સન એનર્જી પ્રાઇવેટ લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ

અરજદાર(રો) નં. ૧ તરફે વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ધવલ વ્યાસ સાથે વકીલ શ્રી મોહિત
એ. ગુપ્તા (૮૯૬૭)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે એ.જી.પી. સુશ્રી રોશની પટેલ

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨, ૩ તરફે વકીલ શ્રી એચ.એસ. મુનશા (૪૯૫)

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રીમતી મૌના એમ. ભટ્ટ

તારીખ:૦૩/૦૩/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. નિયમ. વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ સુશ્રી રોશની પટેલ સામાવાળા
નં. ૧ વતી નિયમની નોટિસની બજવણી મુલતવી રાખે છે અને વિદ્વાન વકીલ
શ્રી એચ.એસ. મુનશા સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ વતી નિયમની નોટિસની
બજવણી મુલતવી રાખે છે.

૨. સામાવાળા નં. ૨- ગ્રામ પંચાયત દ્વારા મિલકત વેરાની આકારણી/ઉઘરાણીને પડકારતાં હાલની અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવેલ છે. અરજદારોની જમીન પર સ્થાપિત સોલાર પાવર પ્લાન્ટ્સ પર ગ્રામ પંચાયત એક્ટની કલમ ૨૧૫(૧) હેઠળ બિલ જારી કરીને મિલકત વેરો લાદવામાં આવ્યો હતો.

૩. અરજદારો તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મોહિત ગુપ્તાની સહાયતાથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ધવલ વ્યાસ અને સામાવાળા નં. ૧ તરફે વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ સુશ્રી રોશિની પટેલ તથા સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ.એસ. મુનશાને સાંભળવામાં આવ્યા.

૪. સરળતા ખાતર, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૫૬૭/૨૦૨૫ માં દર્શાવેલ હકીકતોને હાલની અરજીઓના ન્યાયનિર્ણય માટે ધ્યાને લેવામાં આવે છે. સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૫૦૭૫/૨૦૨૪ સમાન હકીકતો ધરાવે છે, જે અન્ય આકારણી વર્ષોને લગતી છે. સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૫૬૭/૨૦૨૫ માં દર્શાવેલ સંક્ષિપ્ત હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૪.૧ અરજદારે તા. ૨૨/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ ગુજરાત ઊર્જા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ

(જી.યુ.વી.એન.એલ.) ના ટેન્ડરમાં ભાગ લીધો હતો અને ૧૦૫ મેગાવોટ ક્ષમતાના સોલાર પાવર પ્રોજેક્ટના વિકાસ માટે સફળ બોલીદાતા તરીકે ઉભરી આવ્યા હતા. પરિણામે, અરજદાર અને જી.યુ.વી.એન.એલ. વચ્ચે પાવર પરચેઝ એગ્રીમેન્ટ પર હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા. સદર સોલાર પાવર પ્લાન્ટ તા. ૧૦/૦૪/૨૦૨૧ ના રોજ સ્થાપિત અને કાર્યરત કરવામાં આવ્યો હતો. કાર્યરત થવાનું પ્રમાણપત્ર એનેક્ષર-એ૧ પાના નં. ૨૧ પર છે. ત્યારબાદ અરજદારને સોલાર પાવર પ્લાન્ટ માટે મિલકત વેરાની આકારણી નક્કી કરવા માટે ૭ દિવસમાં મૂલ્યાંકન અહેવાલ રજૂ કરવા અંગે સામાવાળા નં. ૨ તરફથી તા. ૨૯/૦૩/૨૦૨૨ અને તા. ૦૮/૦૪/૨૦૨૨ ના પત્રો મળ્યા હતા. ત્યારબાદ, સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા તા. ૧૪/૦૭/૨૦૨૨ અને તા. ૧૯/૦૭/૨૦૨૨ ના પત્રો મારફતે મિલકત વેરો લાદવાના હેતુ માટે મૂલ્યાંકન રૂ. ૪૦૦ કરોડ નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું.

૪.૨ અરજદારે તા. ૨૧/૦૭/૨૦૨૨ ના પત્ર દ્વારા સદર આકારણીનો પ્રત્યુત્તર આપ્યો હતો અને મિલકત વેરો લાદવાની જોગવાઈ સામે પ્રશ્ન પણ ઉઠાવ્યો હતો. અરજદારે સામાવાળા નં. ૨ ને મિલકત વેરો લાદવા અંગેના ઠરાવની નકલ પૂરી પાડવા વિનંતી પણ કરી હતી. અરજદારનો કેસ એવો છે કે પક્ષકારો વચ્ચે પત્રવ્યવહાર થયો હતો અને છેવટે તા. ૩૦/૦૧/૨૦૨૩, તા. ૧૭/૦૨/૨૦૨૩ અને તા. ૨૮/૦૩/૨૦૨૩ ના સંચાર દ્વારા વાર્ષિક રૂ. ૨૫

લાખનો વેરો લાદવામાં આવ્યો હતો. તે અસરનો એક ઠરાવ પણ તા. ૦૭/૦૭/૨૦૨૩ ના રોજ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ તા. ૦૭/૧૦/૨૦૨૩ ની નોટિસ આપવામાં આવી હતી, જેમાં અરજદારને બાકી લેણાં ૭ દિવસમાં ચૂકવવા નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો, તેમ જ કરવામાં આવે તો ૧૮% ના દરે વ્યાજ વસૂલવાનો સંકેત આપવામાં આવ્યો હતો. અરજદારનો કેસ એવો છે કે આવી આકારણીને પગલે અરજદારે વાર્ષિક રૂ. ૨૫ લાખનો મિલકત વેરો લાદતા ઠરાવો મેળવવા માટે ફરીથી પત્રવ્યવહાર કર્યો હતો.

૪.૩ અરજદારનો કેસ એવો છે કે બાકી લેણાં ચૂકવવા માટે અરજદારને જણાવતી તા. ૧૩/૧૨/૨૦૨૩ અને તા. ૧૪/૧૨/૨૦૨૩ ની માંગણા નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી. તા.૧૩/૧૨/૨૦૨૩ અને તા. ૧૪/૧૨/૨૦૨૩ ની નોટિસો બાદ આવી જ અન્ય તા. ૨૩/૦૧/૨૦૨૪ અને તા. ૦૮/૦૨/૨૦૨૪ ની માંગણા નોટિસો આપવામાં આવી હતી. અરજદારે તેમનો અસરકારક જવાબ દાખલ કરવા માટે જરૂરી દસ્તાવેજો પૂરા પાડવા વિનંતી કરી હતી, તેમ છતાં સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા જમીનની બાકી રકમ તરીકે લેણાંની વસૂલાત માટે ગુજરાત લેન્ડ રેવન્યુ કોડ, ૧૮૭૯ ની કલમ ૧૫૨ હેઠળ તા. ૨૮/૦૨/૨૦૨૪ ની નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. અરજદારે સદર નોટિસોનો પ્રત્યુત્તર આપ્યો હતો. તા. ૧૯/૦૩/૨૦૨૪ ના જવાબમાં અરજદારે પ્રત્યુત્તર આપ્યો હતો કે મિલકત વેરાની માંગણીની આકારણી ગેરકાયદેસર છે

કારણ કે સોલાર પાવર પ્લાન્ટ ગુજરાત પંચાયત એક્ટ, ૧૯૯૩ ની કલમ ૨(૧) હેઠળ નિર્ધારિત મકાનની વ્યાખ્યામાં આવશે નહીં. અરજદારે ગુજરાત ગ્રામ અને નગર પંચાયત ટેક્સિસ એન્ડ ફીઝ રૂલ્સ, ૧૯૬૪ (સંક્ષિપ્તમાં ‘સદર નિયમો, ૧૯૬૪’) હેઠળ નિર્ધારિત વેરાની આકારણી નક્કી કરવાની પ્રક્રિયા સામે પણ સવાલ ઉઠાવ્યો હતો.

૪.૪ અરજદારનો કેસ એવો હતો કે ગુજરાત ગ્રામ પંચાયત એક્ટ હેઠળ, અરજદારને વેરો લાદવામાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે. વધુમાં, સદર નિયમો, ૧૯૬૪ મુજબ કરવેરાની આકારણી નક્કી કરવાની પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવ્યું નથી અને તેથી નોટિસો કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાપાત્ર છે. સામાવાળાએ જવાબની અવગણના કરીને, તા. ૨૦/૦૩/૨૦૨૪ અને તા. ૨૧/૦૩/૨૦૨૪ ની નોટિસો જારી કરીને સંકેત આપ્યો હતો કે જો તેણાં ચૂકવવામાં નહીં આવે તો યોગ્ય બળજબરીપૂર્વકની કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.

૪.૫ તા. ૨૦/૦૩/૨૦૨૪ અને તા. ૨૧/૦૩/૨૦૨૪ ની નોટિસો હેઠળ દર્શાવેલ બળજબરીપૂર્વકની કાર્યવાહીથી વ્યથિત થઈને અરજદારે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૫૦૭૫/૨૦૨૪ દાખલ કરી હતી અને તે શીર્ષકવાળી રિટ અરજીઓ પૈકીની એકનો વિષય છે. સ્પેશિયલ સિવિલ

એપિલિકેશન નં. ૫૦૭૫/૨૦૨૪ માં આ કોર્ટે તા. ૨૬/૦૩/૨૦૨૪ ના હુકમ હેઠળ સામાવાળાને સીલ મુક્ત કરવા નિર્દેશ આપ્યો હતો. સદર હુકમ લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૭૮૯/૨૦૨૪ નો વિષય બન્યો હતો જેમાં આ કોર્ટે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશનનો નિર્ણય કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો અને તેથી આ મામલો સુનાવણી પર લેવામાં આવ્યો છે.

૫ અરજદાર તરફે વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ધવલ વ્યાસે રજૂઆત કરી હતી કે તા. ૨૪/૧૨/૨૦૨૪ ના બિલ (એનેક્સર-એરપ, પાના નં. ૭૫) દ્વારા વેરો લાદવો એ હકુમત વગરનો છે. મિલકત વેરાની આકારણી સદર નિયમો, ૧૯૬૪ હેઠળ કરવાની હોય છે. સદર નિયમો, ૧૯૬૪ નો નિયમ ૭(૩) નવા ઉદ્યોગોને તેમની સ્થાપનાની તારીખથી ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે મુક્તિ આપે છે. હાલના કેસમાં અરજદારે તા. ૧૦/૦૪/૨૦૨૧ ના રોજ સોલાર પાવર પ્લાન્ટ સ્થાપિત કર્યો હતો જે એનેક્સર-એ૧-પાના નં. ૨૧ પરના પ્રમાણપત્ર પરથી સ્પષ્ટ થાય છે. તેથી, અરજદાર તા. ૦૯/૦૪/૨૦૨૬ સુધી મિલકત વેરામાંથી મુક્તિ મેળવવા માટે હકદાર છે. આમ, નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ અને ૨૦૨૪-૨૫ માટે કરવામાં આવેલી માંગણીઓ હકુમત વિનાની છે કારણ કે તે મુક્તિના સમયગાળા હેઠળ આવે છે.

પ.૧ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે સમર્થનમાં આ કોર્ટ દ્વારા સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૭૨૫૦/૨૦૨૧ માં તા. ૨૨/૦૮/૨૦૨૨ ના રોજ નિર્ણિત ગેબ્રિયલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ વિ. ગુજરાત રાજ્ય ના કેસમાં આપેલા ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે એવી પણ રજૂઆત કરી હતી કે આ અરજીમાં અન્ય કારણો પણ ઉપસ્થિત કરવામાં આવ્યા છે, તેમ છતાં, મુકિતના સંબંધમાં ગેબ્રિયલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ [ઉપર મુજબ] ના કેસમાં આ મુદ્દા પર પહેલેથી જ વિચારણા કરવામાં આવી હોવાથી, અરજદાર આ તબક્કે અન્ય કારણો ઉપસ્થિત કરી રહ્યા નથી અને શરૂઆતના ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે મુકિત માંગી રહ્યા છે. તેથી, વર્ષ ૨૦૨૪-૨૦૨૫ માટે તા. ૨૪/૧૨/૨૦૨૪ ના બિલ જારી કરીને લાદવામાં આવેલ વેરો કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાપાત્ર છે.

૬ બીજી તરફ સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ.એસ. મુનશાએ સોગંદનામા પર આધાર રાખીને એવી રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર – કંપનીએ જુદા જુદા રજિસ્ટર્ડ વેચાણ દસ્તાવેજો દ્વારા એવાલ ગામના કુલ ૪૮ સર્વે નંબરો આવરી લેતી ૩૪૨ એકર જમીન ખરીદી હતી અને ત્યારબાદ બિનખેતી વપરાશની પરવાનગી માટે સક્ષમ સત્તાધિકારી સમક્ષ અરજી કરી હતી. પરવાનગી જિલ્લા કલેક્ટર, પાટણ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી હતી. વધુમાં, અરજદાર કંપની સોલાર પેનલ્સ દ્વારા વીજળી ઉત્પાદન માટે પ્લાન્ટ ધરાવે છે જે

અંગે જી.યુ.વી.એન.એલ. સાથે તા. ૨૨/૦૫/૨૦૧૯ ના રોજ કરાર કરવામાં આવ્યો હતો. જોકે, ગ્રામ પંચાયત પાસેથી કોઈપણ વિકાસ પરવાનગી લીધા વિના ઓફિસ પરિસરનું બાંધકામ કરવામાં આવ્યું હતું અને વર્ષ ૨૦૨૧ માં વીજળી ઉત્પાદન પણ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

૬.૧ સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ તરફે વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વાણિજ્યિક/ઔદ્યોગિક વપરાશ વર્ષ ૨૦૨૧ માં શરૂ થયો હતો અને તેથી અરજદાર ગુજરાત ગ્રામ પંચાયત એક્ટ, ૧૯૯૩ ની કલમ ૨૦૦ અને તે હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમોની જોગવાઈઓ મુજબ ગ્રામ પંચાયતને મિલકત વેરો ચૂકવવા માટે જવાબદાર હતા. તેથી, સામાવાળા અને અરજદાર વચ્ચે મિલકત વેરાની આકારણી માટે પત્રવ્યવહાર થયો હતો જે તા. ૨૯/૦૩/૨૦૨૨ અને તા. ૦૮/૦૪/૨૦૨૨ ના પત્રો પરથી સ્પષ્ટ થાય છે. સામાવાળાના પત્રોનો અરજદાર દ્વારા તા. ૧૯/૦૪/૨૦૨૨ ના રોજ પ્રત્યુત્તર આપવામાં આવ્યો હતો, જેમાં અરજદાર દ્વારા મુકિતનો મુદ્દો ઉઠાવવામાં આવ્યો ન હતો. વધુમાં, અરજદાર તરફથી કોઈપણ જવાબની ગેરહાજરીમાં, સામાવાળા નં. ૨ એ કંપનીની મિલકતનું મૂલ્યાંકન રૂ. ૪૦૦ કરોડ આંકીને તા. ૧૪/૦૭/૨૦૨૨ અને તા. ૧૯/૦૭/૨૦૨૨ ના પત્રો પાઠવ્યા હતા. તેથી, આ અરજદાર કંપની

તરફથી અસહકાર દર્શાવે છે અને તેથી આ અરજી ગેરસમજભરી હોવાથી નકારી કાઢવાને પાત્ર છે.

૬.૨ વિદ્વાન વકીલે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે શરૂઆતના ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે મુક્તિનો દાવો તા. ૦૭/૦૧/૨૦૨૫ ના સંચાર દ્વારા વિલંબથી દલીલ કરવામાં આવ્યો છે અને તેથી આ તબક્કે આ દલીલ ધ્યાને લઈ શકાય નહીં. જોકે સામાવાળા નં. ૨ અને ૩ તરફે વિદ્વાન વકીલ ગેબ્રિયલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ [ઉપર મુજબ] ના કેસમાં આ કોર્ટના ચુકાદાની પ્રસ્તુતતા અંગે વિવાદ કરી શક્યા ન હતા જેમાં સોલાર પાવર પ્લાન્ટને શરૂઆતના ૫ વર્ષના સમયગાળાની મુક્તિ હોવાના પાસાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે.

૭ રજૂઆતો અને જેના પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે ચુકાદા પર વિચારણા કરવામાં આવી. સૂચનાઓ અનુસાર, અરજદાર તરફે વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે તેમના પડકારના કારણને કાર્યરત થવાની તારીખથી શરૂઆતના પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે મુક્તિ ઉપલબ્ધ હોવા પૂરતું મર્યાદિત રાખ્યું છે, અને અન્ય કારણો પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો ન હોવાથી, હાલની અરજીઓ માત્ર આ પાસા પર ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે. તેથી, શીર્ષકવાળી રિટ અરજીઓમાં જે મુદ્દા પર વિચાર કરવાની જરૂર છે તે એ છે કે "શું ગુજરાત ગ્રામ પંચાયત અને નગર

પંચાયત ટેક્સિસ એન્ડ ફીઝ રૂલ્સ ૧૯૬૪ ના નિયમ ૭(૩) હેઠળ ઉપલબ્ધ મુકિતના કારણે અરજદાર તા. ૦૮/૦૪/૨૦૨૬ સુધી મિલકત વેરામાંથી મુકિત મેળવવા માટે હકદાર છે."

૮ હકીકતોનું પુનરાવલોકન કરતાં એ ધ્યાને આવે છે કે એ બાબત વિવાદમાં નથી કે અરજદારે તા. ૧૦/૦૪/૨૦૨૧ ના રોજ ગામ એવાલ તાલુકો સાંતલપુર જિલ્લો પાટણ ખાતે સોલાર પાવર પ્લાન્ટ સ્થાપિત અને કાર્યરત કર્યો છે. તા. ૨૫/૦૬/૨૦૨૧ નું કાર્યરત થવાનું પ્રમાણપત્ર એનેક્સર-એ૧ પાના ૨૧ પર છે. સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૫૬૭/૨૦૨૫ માં પડકાર વર્ષ ૨૦૨૪-૨૦૨૫ માટેના મિલકત વેરાની આકારણીના સંબંધમાં છે અને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૫૦૭૫/૨૦૨૪ માં વર્ષ ૨૦૨૩-૨૦૨૪ માટે છે. આમ, બંને અરજીઓમાં પડકાર બે અલગ અલગ વર્ષો માટે મિલકત વેરાની આકારણીના સંબંધમાં છે.

૮.૧ અરજદાર વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે ગુજરાત ગ્રામ પંચાયત અને નગર પંચાયત ટેક્સિસ એન્ડ ફીઝ રૂલ્સ ૧૯૬૪ ના નિયમ ૭ ના ઉપ-નિયમ (૩) ની સ્પષ્ટ જોગવાઈને ધ્યાનમાં રાખીને, બંને વર્ષો એટલે કે ૨૦૨૩-૨૦૨૪ અને ૨૦૨૪-૨૦૨૫ માટે મિલકત વેરો લાદવો એ ગેરકાયદેસર અને

હુકુમત વિનાનો છે. અરજદાર વતી કરવામાં આવેલી રજૂઆત પર વિચાર કરવા માટે, સદર નિયમનો સંદર્ભ લેવો ઉચિત રહેશે.

૯ સદર નિયમો, ૧૯૬૪ નો નિયમ ૭ ઇમારત અને જમીન પરના વેરાના દર નિર્ધારિત કરે છે, જેમાં ઉપ-નિયમ ૩ નીચે મુજબ વંચાય છે:—

“૭. ઇમારતો અને જમીનો પર વેરાનો દર :—

(૧) xxx

(૨) xxx

(૩) નવા ઉદ્યોગોની ઇમારતો અને જમીનોને તેની સ્થાપનાની તારીખથી અથવા આ નિયમોના અમલની તારીખથી, બેમાંથી જે ઘટના પાછળથી બને તે તારીખથી પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે ઉપ-નિયમ (૧) હેઠળ કર લાદવામાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે.

સ્પષ્ટીકરણ. આ ઉપ-નિયમના હેતુ માટે "નવો ઉદ્યોગ" શબ્દપ્રયોગનો અર્થ નિયમ ૩૬ માં તેને સોંપવામાં આવેલ અર્થ થશે:

પરંતુ શરત એ છે કે આ નિયમમાંનું કશું પણ એવી કોઈપણ ઇમારતો અથવા જમીનોને કરમાંથી મુક્તિ આપતું ગણાશે નહીં

જેના સંબંધમાં રેલવે પ્રશાસન ઈન્ડિયન રેલવેઝ એક્ટ, ૧૮૮૦ (૧૮૮૧ નો ૯) ની કલમ ૧૩૫ અથવા રેલવેઝ (લોકલ ઓથોરિટીઝ ટેક્સેશન) એક્ટ, ૧૯૪૧ (૧૯૪૧ નો ૨૫) ની કલમ ૩ હેઠળના જાહેરનામાના આધારે કર અથવા તેના બદલામાં રકમ ચૂકવવા માટે જવાબદાર હોય.”

સદર નિયમો ૧૯૬૪ ના નિયમ ૩૬ નો ઉપ-નિયમ (૩) નીચે મુજબ વંચાય છે:

(૩) ઉપ-નિયમ (૨) ના હેતુ માટે, "નવો ઉદ્યોગ" એટલે:-

(૧) ૧ લી મે, ૧૯૬૦ ના રોજ અથવા તે પછી ગ્રામ અથવા યથાપ્રસંગ નગરની હદમાં સ્થપાયેલ કોઈપણ ઉદ્યોગ.

(૨) ૧ લી મે, ૧૯૬૦ પહેલાં આવી હદમાં સ્થપાયેલ કોઈપણ ઉદ્યોગ પરંતુ જેમાં માલનું ઉત્પાદન ૧ લી મે, ૧૯૬૦ પછી શરૂ થયું હોય, અને

(૩) એવા ઉદ્યોગના કિસ્સામાં કે જે ૧ લી મે, ૧૯૬૦ પહેલાં સ્થપાયો હોય પરંતુ તે તારીખ પછી ઉદ્યોગના વિસ્તૃત ભાગનું વિસ્તરણ થયું હોય અથવા વિસ્તરણ થતું હોય;

પરંતુ શરત એ છે કે કોઈપણ અસ્તિત્વમાં રહેલી મશીનરીના માત્ર બદલાવ અથવા ઓવરહોલિંગના કારણે ઉદ્યોગ વિસ્તરણ પામેલ હોવાનું ગણાશે નહીં.

૯.૧ આમ, સદર નિયમો, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૭ ના ઉપ-નિયમ ૩ નું સાદું વાંચન જણાવે છે કે નવા ઉદ્યોગોની ઇમારત અને જમીનને તેની સ્થાપનાની તારીખથી અથવા આ નિયમો અમલમાં આવ્યાની તારીખથી, બેમાંથી જે પાછળથી હોય, ૫ વર્ષના સમયગાળા માટે ઉપ-નિયમ ૩ હેઠળ કર લાદવામાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે. આ બંને કેસોમાં, કાર્યરત થવાના પ્રમાણપત્રમાં તા. ૧૦/૦૪/૨૦૨૧ ની તારીખ દર્શાવેલ છે. તા. ૨૫/૦૬/૨૦૨૧ નું કાર્યરત થવાનું પ્રમાણપત્ર વંચાય છે કે 'આથી પ્રમાણિત કરવામાં આવે છે કે મેસર્સ રિન્યુ સન એનર્જી પ્રા. લિ., ૧૩૮ અંસલ ચેમ્બર્સ-૨, ભીકાજી કામા પ્લેસ, દિલ્હી ૧૧૦૦૬૬ એ સંબંધિત સાધનસામગ્રી સાથે તા. ૧૦/૦૪/૨૦૨૧ ના રોજ ગામ એવાલ, તા. સાંતલપુર, જિ. પાટણ ખાતે ૧૦૫ મેગાવોટ (એ.સી.) / ૧૫૨.૨૭ મેગાવોટ (ડી.સી.) ક્ષમતાનો સોલાર પાવર પ્લાન્ટ સ્થાપિત અને કાર્યરત કર્યો છે' અને તેથી, સ્વીકૃતપાછો ૫ વર્ષનો સમયગાળો તા. ૧૦/૦૪/૨૦૨૬ ના રોજ સમાપ્ત થશે. હાલની અરજીઓમાં જે બિલો જારી કરવામાં આવ્યા હતા અને વાદગ્રસ્ત છે તે વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ અને ૨૦૨૪-૨૫ માટેના છે અને તે ૫ વર્ષના સમયગાળા હેઠળ આવશે જે સદર નિયમો, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૭ ના ઉપ-નિયમ ૩ હેઠળ મુક્તિ પ્રાપ્ત વર્ષો છે. વધુમાં, સામાવાળા નં. ૨- ગ્રામ પંચાયતનો એવો કેસ નથી કે સદર નિયમો ૧૯૬૪ ના નિયમ ૭ ના ઉપ-નિયમ ૩ હેઠળ નિર્ધારિત કર્યા મુજબ અરજદાર મુક્તિ માટે હકદાર નથી.

૯.૨ તદુપરાંત, આ પાસા પર આ કોર્ટ દ્વારા ગેબ્રિયલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ [ઉપર મુજબ] ના કેસમાં નીચે મુજબ વિચારણા કરવામાં આવી છે:-

“૧૫. અરજદારે વર્ષ ૨૦૧૩ માં ભાડાપટ્ટા કરાર કર્યો છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતાં અને ગુજરાત ગ્રામ અને નગર પંચાયત ટેક્સિસ એન્ડ ફીઝ રૂલ્સ, ૧૯૬૪ ના નિયમ ૩ ની જોગવાઈઓ મુજબ તેઓ પાંચ વર્ષ માટે હકદાર છે અને તેથી ૨૦૧૮ સુધી, તેમને લાભ મળવા જોઈએ અને તેથી, સામાવાળા નં. ૨ છારોડી ગ્રામ પંચાયત દ્વારા જારી કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત નોટિસ તેમજ તા. ૧૭/૦૨/૨૦૨૧ નું બિલ મૂળભૂત રીતે જ ગેરકાયદેસર અને ભૂલભરેલું જણાય છે અને એવું પણ જણાય છે કે સામાવાળા નં. ૨ ગ્રામ પંચાયતે મનસ્વી રીતે કામ કર્યું છે અને પંચાયતે હકુમત પચાવી પાડવાનો પ્રયાસ કર્યો હોવાથી, વ્હર્લપૂલ કોર્પોરેશન વિ. રજિસ્ટ્રાર ઓફ ટ્રેડ માર્ક્સ, મુંબઈ અને અન્ય ના કેસમાં ૧૯૯૮(૮) એસ.સી.સી. ૧ માં તેમજ ભરત નારણભાઈ વેગડા વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય ના કેસમાં ૨૦૧૬(૨) જી.એલ.આર. ૧૦૨૧ માં અહેવાલ થયેલ ચુકાદાઓ પર વિચાર કર્યા પછી, તેથી, મને જણાય છે કે આ એક યોગ્ય કેસ છે જ્યાં મિલકત વેરા પેટે ૨૦૧૩ થી ૨૦૨૧ ના સમયગાળા માટે રૂ. ૧,૧૭,૧૮,૬૩૨/- ની માંગણી કરતાં સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા જારી કરાયેલ વાદગ્રસ્ત નોટિસ તેમજ તા. ૧૭/૦૨/૨૦૨૧ નું બિલ કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરીને ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી છે, જેને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવામાં આવે છે. જોકે, સામાવાળા નં. ૨ સત્તાધિકારી યોગ્ય

પ્રક્રિયાનું પાલન કરીને અને નીતિ તેમજ કાયદાની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને મિલકત વેરાની પુનઃઆકારણી કરી શકે છે.

૧૬. ઉપરોક્ત નિર્દેશ સાથે, હાલની અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત હદ સુધી નિયમ આખરી કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.”

૧૦. આમ, અરજદારને લાગુ પડતા સદર નિયમો ૧૯૬૪ ના નિયમ ૭ ના ઉપ-નિયમ ૩ ની જોગવાઈ અને ગેબ્રિયલ ઈન્ડિયા લિમિટેડ [ઉપર મુજબ] ના કેસમાં આ કોર્ટના ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને, આ કોર્ટના મતે, વર્ષ ૨૦૨૩-૨૦૨૪ અને ૨૦૨૪-૨૦૨૫ માટે બિલ જારી કરીને મિલકત વેરો લાદવો એ હકુમત વગરનો છે અને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાપાત્ર છે અને આથી કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવામાં આવે છે.

૧૧. ઉપરોક્ત કારણોસર, અરજીઓ ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂર કરવામાં આવે છે. નિયમ આખરી કરવામાં આવે છે. અરજદારે મુકિત સિવાય આ અરજીઓમાં ઉપસ્થિત અન્ય કારણો પર ભાર મૂક્યો ન હોવાથી, આ કોર્ટે આ તબક્કે તે બાબતો પર વિચાર કર્યો નથી અને ખુદ્દી રાખી છે.

(ન્યાયમૂર્તી મૌના એમ. ભટ્ટ)

શ્રીજીત પિલ્લઈ

વિશેષ હુકમ

૧૩. આ તબક્કે, અરજદાર તરફે વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી વ્યાસે રજૂઆત કરી હતી કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૫૦૭૫/૨૦૨૪ માં તા. ૨૬/૦૩/૨૦૨૪ ના હુકમ અનુસાર, અરજદારે પંચાયત સમક્ષ રૂ. ૩૦,૦૦,૧૪૦/- ની રકમ જમા કરાવી હતી અને તે પરત કરવામાં આવે.

આ બંને અરજીઓમાં આજના જ રોજના હુકમને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદાર દ્વારા પંચાયત સમક્ષ જમા કરવામાં આવેલી રૂ. ૩૦,૦૦,૧૪૦/- ની રકમ હુકમ મળ્યાની તારીખથી ૨ અઠવાડિયાના સમયગાળામાં તેની તરફેણમાં મુક્ત કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

એસડી/-

ન્યાયમૂર્તી મૌના એમ. ભટ્ટ

શ્રીજીત પિલ્લઈ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.